Københavns Ejendomme og Indkøb
Økonomiforvaltningen

Bilag 7: Høringssvar fra eksterne interessenter

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. HØRRINGSSVAR FRA KØBENHAVNS LÆRERFORENING
2. HØRRINGSSVAR FRA UNGERÅD KØBENHAVN
3. HØRRINGSSVAR FRA UDSATTERÅDET KØBENHAVN
4. HØRRINGSSVAR FRA FRIVILLIGRÅDET KØBENHAVN
5. HØRRINGSSVAR FRA KØBENHAVNS FÆLLESELEVRÅD
6. HØRRINGSSVAR FRA KØBENHAVNS ÆLDRERÅD
7. HØRRINGSSVAR FRA BUPL HOVEDSTADEN
8. HØRINGSSVAR FRA 3F KØBENHAVN
9. HØRINGSSVAR FRA HANDICAPRÅDET I KØBENHAVNS KOMMUNE
10. HØRINGSSVAR FRA DIALOGFORUM

Høring om

'Mad og måltidsstrategi', Københavns Kommune

Københavns støtter de mange smukke visioner og mål der er for Mad og måltidsstrategien.

Det er vigtigt, at de københavnske skoleelever har et tilbud om et sundt og bæredygtigt måltid, og at indsatsen bidrager til at mindske den sociale ulighed i sundhed.

Det er positivt ved indsatsen, at eleverne på de 15 madskoler deltager i madlavning og værtsskab.

De københavnske skoler og en række væsentlige støttefunktioner, har af flere omgange måtte gennem store og fagligt gennemgribende besparelser. Vi er derfor helt med på, at der kan arbejdes med at gøre flere skoler i København til madskoler – det må bare ikke betyde, at der skal spares på andre væsentlige kommunale indsatser.

Madskolerne er, som vi er orienteret, et billigt alternativ til EAT madordningen. Det er vigtigt for foreningen, at vi har et økonomisk bæredygtigt madprojekt.

Københavns Lærerforening

v. Lars Sten Sørensen, formand

UNGERÅD KBH

Den 30. august 2019

Ungeråd KBHs høringssvar vedrørende Københavns Kommunes Mad- og Måltidsstrategi

Ungeråd KBH takker for at have modtaget Københavns Kommunes Mad- og Måltidsstrategi i høring. Unge københavnere møder i høj grad kommunens måltider særligt i regi af skole, fritidshjem og klubber. For Ungeråd KBH er det vigtigt, at maden er indbydende, sund og bæredygtig. Ungeråd KBH sætter derfor pris på muligheden for at bidrage til strategien for fremtidens kommunale køkkener i København.

På baggrund af gennemlæsning af høringsmaterialet har Ungeråd KBH følgende bemærkninger (kursiveret):

Ungerådet synes, at Mad- og Måltidsstrategien tager udgangspunkt i nogle gode visioner. Ungerådet deler ønsket om, at københavnerne bredt set får adgang til sund og nærende kost og at de offentlige måltider afspejler byens mangfoldighed og er tilgængelig for alle. Ungerådet ser meget positivt på det store klima-fokus, der præger strategien. Københavns Kommune bærer et væsentligt ansvar i at gå forrest med økologi og bæredygtighed i egne køkkener og forhåbentlig af den vej være med til at inspirere københavnerne til nye madvaner. Københavns Kommune kan også spille en stor rolle ift. at udbrede viden om, hvordan de enkelte fødevarer påvirker os og klimaet, hvor vores mad kommer fra, hvordan vi får størst udbytte af den mm. Dette blandt andet ved at invitere børn, unge og ældre med i køkkenerne.

Sund og nærende mad skal være for alle. Det betyder, at det skal være let tilgængeligt, bredt varieret og tilpasset børn- og unges økonomi. Maden fra de offentlige køkkener skal så vidt muligt henvende sig til forskellige madkulturer og imødekomme ønsker om at spise fx mere vegetarisk og vegansk. Derudover skal maden tage højde for, at børn og unge tilhører en lavindkomstgruppe og priserne skal derfor kunne konkurrere med alternative former for 'nemt og hurtigt mad'.

Hos nogle unge ses en tendens til, at frokosten hentes og indtages uden for skolen fx hos det lokale pizzaria. Der kan være flere forklaringer på dette, bl.a. at maden er attraktiv og priserne er lave, da mange spisesteder beliggende i nærheden af skoler indfører koncepter som 'frokosttilbud'. Men det skyldes også, at turen til pizzariaet opleves som et dejligt afbræk i skoledagen. Derfor kan man med fordel etablere gode miljøer – både ude og inde på skolerne – omkring det at spise. Så frokosten opleves som et afbræk, selvom den indtages på skolen.

Som strategien påpeger, kan måltider spille en væsentlig rolle for at skabe fællesskab og samhørighed. Derudover er nærende og varierede måltider også afgørende for, at elever er veloplagte til at modtage undervisning, indgå i det sociale liv på og uden for skolen samt de mange andre gøremål i børn og unges liv. Nogle børn og unge får ikke spist morgenmad hjemmefra. For at få den bedste start på dagen, kunne det overvejes at give mulighed for morgenmad på skolerne. Der er flere forsøg med skoler, der har indført gratis morgenmad med et positivt udbytte for eleverne, der oplever øget koncentration i undervisningen og forbedret trivsel på skolen.

Madspild er et vigtigt indsatsområde, som også børn og unge kan være med til at løfte. Forudsætninger for at undgå madspild skal dog være til stede. Ved at øge børn og unges medbestemmelse i menuen på skoler, fritidsordninger og klubber, kan man i højere grad sikre, at maden falder i børnenes og de unges smag og derfor ikke kasseres. Ungerådet erfarer, at der nogle dage bliver smidt meget mad ud med skolemadsordningen EAT, fordi dele af menuen ikke falder i elevernes smag. Der er på den måde grundlag for, at menuen i højere grad afstemmes med eleverne.

Selvom man kan gøre meget for at reducere madspild, vil der altid være noget. Derfor er det også væsentligt at se på, hvordan den overskydende mad bedst muligt udnyttes. En forudsætning for at udnytte ressourcerne i bioaffald til gavn for klima og miljø er, at der er gode muligheder for

affaldssortering på hele skolen. De få og korte pauser i en skoledag kan resultere i, at affald ikke altid sorteres hensigtsmæssigt, hvis der er langt til affaldssorteringen. Det er derfor ungerådets anbefaling, at mulighederne for affaldssortering optimeres i alle offentlige institutioner, byrum mm.

Ungeråd KBH ser frem til resultatet af inddragelsen og håber på et fremtidigt København med sundere og mere bæredygtige madvaner.

På vegne af Ungeråd KBH, 2018/19

udsatte
RÅDET
KØBENHAVN

Høringssvar fra Udsatterådet vedr. Københavns Kommunes Mad- og Måltidsstrategi

28. august 2019

Udsatterådet takker for det fremsendte høringsmateriale og for at blive inddraget i udviklingen af Københavns Kommunes Mad- og Måltidsstrategi. Overordnet stiller Udsatterådet sig positivt over for strategiens fokus på, at mad og måltider kan bidrage til, at udsatte københavnere får en bedre trivsel og sundhed og i højere grad bliver en del af byens sociale fællesskaber. Udsatterådet efterlyser dog mere konkrete planer for, hvordan disse mål kan indfris.

Konkret fremhæver Mad- og Måltidsstrategien, at Københavns Kommune skal arbejde for at bruge offentlige institutioner som ramme for nye madfællesskaber, så fx plejehjem åbnes op for fællesspisning. Det er også relevant at åbne op for lignende fællesspisning på sociale tilbud og væresteder, så de i højere grad bliver en integreret del af lokalsamfundene. Derudover er det relevant at styrke samarbejdet med de københavnske kulturhuse, der oplagt kan fungere som rammer for flere madfællesskaber på tværs af byens socioøkonomiske samfundslag. Endelig kan der med fordel tænkes i at åbne for adgangen til de kommunale køkkener, så frivillige foreninger har mulighed for at lave sociale tiltag uden for normal åbningstid.

Generelt er det nødvendigt at være opmærksom på, hvordan udsatte borgere får adgang til at være en del af de madfællesskaber, som Mad- og Måltidsstrategien fremhæver. Blandt andet er det nødvendigt at være opmærksom på, at der kan være økonomiske barrierer, som afskærer udsatte borgere for at deltage i fællesskaberne.

Mad- og Måltidsstrategien lægger vægt på, at borgere, der spiser nogle eller alle deres måltider fra offentlige køkkener, skal opleve at blive involveret. Udsatterådet bakker op om dette fokus og henstiller til, at det også bliver et fokus på de på sociale tilbud og væresteder, så udsatte borgere i højere grad også får mulighed for at involvere sig i madlavning og indgå i de fællesskaber, som følger med sådan en involvering.

I Mad- og Måltidsstrategien fremhæves det, at mad og ernæring er medvirkende faktorer til at styrke københavnernes sundhed. Udsatterådet finder det positivt, at strategien skaber opmærksomhed om, hvordan mad og ernæring kan bidrage til at skabe mere lighed i sundhed for mindre ressourcestærke borgere. Rådet efterlyser imidlertid konkrete indsatser, som retter sig mod udsatte borgere og fokusere på, hvordan de sikres en bedre ernæring.

Udsatterådet ser frem til at læse den endelige version af Mad- og Måltidsstrategien, og tilbyder gerne sin sparring i det videre arbejde med at inddrage udsatte borgere i de københavnske madfællesskaber og styrke deres sundhed gennem konkrete ernæringstiltag.

På vegne af Udsatterådet i Københavns Kommune

Peter Juul
Formand for Udsatterådet i København

Høringssvar fra Frivilligrådet vedr. Københavns Kommunes Mad- og Måltidsstrategi

28. august 2019

Frivilligrådet takker for det fremsendte høringsmateriale og for at blive inddraget i udviklingen af Københavns Kommunes Mad- og Måltidsstrategi. Generelt finder rådet det positivt, at strategien har fokus på, at mad og måltider kan bidrage til at skabe sociale fællesskaber, hvor alle københavnere kan deltage. Rådet efterlyser dog mere konkrete planer for, hvordan deltagelsesmulighederne kan styrkes for mindre ressourcestærke borgere. Det er blandt andet nødvendigt at være opmærksom på, at der kan være økonomiske barrierer, som afskærer disse borgere fra at deltage i fællesskaberne.

Frivilligrådet bakker op om Mad- og Måltidsstrategiens mål om, at Københavns Kommune skal bruge offentlige institutioner som ramme for nye madfællesskaber. Arbejdes der samtidig målrettet med at sikre, at mindre ressourcestærke borgere har adgang til at deltage i fællesskaberne, så er det rådets vurdering, at sådanne initiativer kan medvirke til at styrke sammenhængskraften i lokalsamfundet.

Frivilligrådet vil gerne fremhæve potentialet i et tæt samarbejde med det lokale civilsamfund og foreningsliv, når Københavns Kommune arbejder med at danne nye madfællesskaber. Et tæt samarbejde med civilsamfundet og foreningslivet kan styrke potentialet til at samle borgere på tværs af socioøkonomiske samfundslag.

Mad- og Måltidsstrategien har et særligt fokus på at mindske madspild i Københavns Kommune. Frivilligrådet bakker op om dette fokus, og vil gerne pege på, at kommunen med fordel kan indgå aftaler om at donere eventuelt overskudsmad til sociale foreninger og initiativer. Blandet andet kan der laves aftaler med Fødevarebanken eller Omsorg på hjul. Derudover vil Frivilligrådet gerne opfordre Københavns Kommune til at udvide kommunens positive arbejde med indsamling af madaffald til genanvendelse, så det i højere grad også praktiseres i kommunens storkøkkener.

Frivilligrådet ser frem til at læse den endelige version af Mad- og Måltidsstrategien, og tilbyder gerne sin sparring i det videre arbejde med at styrke de københavnske madfællesskaber, så de i højere grad kan rumme borgere fra alle samfundslag.

På vegne af Frivilligrådet i Københavns Kommune

Robert Olsen
Formand for Frivilligrådet i Københavns Kommune

Julie Pernille Meilstrup

Fra: Lars Theilgaard
Sendt: 30. august 2019 12:31
Til: Julie Pernille Meilstrup
Cc: Human Bostani; Mikkel Langford
Emne: Høringssvar fra Københavns Fælleselevråd om Københavns mad- og måltidsstrategi

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kære Julie...

Vi har fremsendt høringsmaterialet vedr. Københavns mad- og måltidsstrategi til Københavns Fælleselevråd (KFE).
KFE bakker op om de mål og indsatser, der beskrives i strategien og synes, det er godt, at der sættes et bredt fokus på maden i skoler og institutioner – med aspekter omkring sundhed, bæredygtighed, kvalitet og måltidets sociale betydning. KFE fremhæver endvidere arbejdet på madskolerne i København, hvor mad og måltidskultur indgår som en naturlig del af skolens hverdag.

Med venlig hilsen

Lars Theilgaard
Pædagogisk konsulent
Skole, Inklusion og Sundhed

KØBENHAVNS KOMMUNE
Børne- og Ungdomsforvaltningen
Fagligt Center

Gyldenløvesgade 15, 2.10
1600 København V

Mobil 2617 4360
E-mail lathei@kk.dk
Web www.kk.dk
EAN 5798009374608

KØBENHAVNS ÆLDRERÅD

Økonomiudvalget

28-08-2019

Københavns Ældreråds høringssvar vedrørende Københavns Kommunes mad- og måltidsstrategi

I Københavns Ældreråd er vi meget positive over for, at vi med høringen har mulighed for at gøre opmærksom på, hvad den foreslåede mad- og måltidsstrategi særskilt betyder for ældre borgere, der bor på plejehjem eller er hjemmeboende, og som modtager mad fra kommunen. Ældrerådet skal herefter bemærke følgende:

En grøn og bæredygtig dagsorden

I Københavns Ældreråd støtter vi op om, at Københavns Kommune går foran i arbejdet med at skabe en grøn dagsorden og viser ansvarlighed for klimaet ved en bæredygtig madkultur. Vi mener, at det er vigtigt, at kommunen tilbyder sunde, velsmagende, bæredygtige og økologiske måltider til borgerne, at madspild undgås og at klimaaftrykket mindskes.

Men med den grønne dagsorden følger, efter Ældrerådets opfattelse, ikke alene et ansvar for klimaet, men også et ansvar for at ældre borgere i kommunen fortsat får den mad og de måltider, der ud fra et sundhedsfagligt og ernæringsmæssigt udgangspunkt er korrekt.

I Ældrerådet har vi svært ved at se, hvordan det meget ambitiøse mål om en reduktion af klimatrykket på 25 pct. inden 2025 skal kunne opnås på ældreområdet, og vi er bekymrede for, at det vil komme til at gå ud over den store gruppe af ældre borgere, der er underernærede eller er i risiko for at blive underernærede, da netop underernærede ældre har behov for et højt energiindtag, der opnås ved at spise fed og proteinrig mad, herunder fede mejeri- og fiske- og kødprodukter.

Underernæring

Flere undersøgelser anslår at over 60 pct. af beboerne på plejehjem er underernærede. Andre undersøgelser blandt ældre i hjemmeplejen og på plejehjem henviser til, at hver femte ældre er underernæret og har et BMI på under 18,5, hvor det normale BMI blandt ældre bør være 24-29.

I Københavns Kommune er underernæring blandt ældre borgere et problem, og dette faktum er kommunen nødt til at forholde sig til *også* i relation til klimavenlige måltider. I BDO's rapport fra 2019 om "Ernæringsscreening af borgere i hjemmeplejen/hjemmesygeplejen" i Københavns Kommune fremgår således, at 36 pct. af borgerne som samlet set modtager hjemmepleje, er i risiko for underernæring. Tallenene for borgere på plejehjem og på rehabiliteringscentre viser, at 46 pct. af de borgere der er ernæringsscreenede, er i risiko for at blive underernærede.

Det er særligt ældre, der fx har en akut sygdom eller oplever en forværring i en kronisk sygdom, har tygge-og synkebesvær, er afhængige af at modtage hjælp til at spise, er i sorg m.v., der risikerer at blive underernærede. Når ældre indlægges på hospital, er de i mange tilfælde i en dårlig ernæringstilstand allerede ved indlæggelsen, og omkring 43 pct. ældre oplever et vægttab under indlæggelsen. Vægttabet fortsætter i mange tilfælde op til tre måneder efter den ældre er blevet udskrevet fra hospitalet.

I Ældrerådet er det vores holdning, at maden spiller en afgørende rolle i ældreplejen og har en væsentlig betydning for, at ældre er raske. Det fremgår af artiklen "Almindeligt med underernæring i ældreplejen" v/professor Bengt Saltin, Center for Muskelforskning på Rigshospitalet, at hvis man er underernæret og syg, så gælder der nogle omvendte kostråd, hvor kosten først og fremmest skal sikre, at der er et højt energiindtag ved en proteinrig og fed kost, der suppleres med vitamin- og mineralpiller. Syge ældre må

Københavns Ældreråd
Sjællandsgade 40
2200 København N

Telefon 20 49 18 68
aeldreraadet@suf.kk.dk
www.aeldreraad-kbh.dk

gerne drikke sig til flere kalorier, pasta, ris og kartofler skal fylde mindre, mens fede mejeriprodukter samt fiske- og kødprodukter er gode, da de har et højt indhold af protein og fedt.

Det er ligeledes vigtigt, at ældre underernærede får tilbudt mange små måltider fordelt ud over hele døgnet – og ikke alene i tidsrummet 8.00-18.00 - det er også vigtigt med fleksibilitet i denne sammenhæng.

Men det er ikke kun ældre underernærede, der har behov for særlig opmærksomhed i relation til kost. Også i forhold til ældre borgere med dysfagi, mund- og tandproblematikker og demens er korrekt ernæring en særlig udfordring.

Rammerne om måltidet er også vigtige i forhold til at fremme madglæden, hvor det er væsentligt at kunne fornemme duften af maden; være med til at løfte opgaver i tilknytning til måltidet; det vigtige fællesskab om måltidet – alt sammen faktorer der er med til at øge appetitten, madglæden og livskvalitet for ældre borgere.

Ligesom strategien lægger op til, at børn og unge tilbydes madundervisning, skal Ældrerådet konkret foreslå at ældre ["børn, unge og ældre"] indskrives i strategien på side 23 under indsatser. Madundervinsingen for ældre kan fx indgå i sammenhæng med §79-ældreklubberne, hvor klubberne kan være med til at skabe fokus på ældre, sund mad og bæredygtig madkultur.

Selvbestemmelse

Kommunens ældre borgere er ikke én stor ensartet gruppe, men en mangfoldighed af borgere med forskellige ernæringsmæssige ønsker og behov, og det er derfor vigtigt med en individuel tilgang til området. Underernæring har betydning for, hvorvidt man som ældre borger kan leve et godt liv, og hvor man selv bestemmer. I kommunens ældrepolitik fremhæves valgfrihed for den enkelte fx til at kunne vælge den mad, som vækker ens appetit, som en væsentlig faktor i et menneskes liv, og efter Ældrerådets opfattelse, bør mad- og måltidsstrategien understøtte ældrepolitikken.

Det er for Ældrerådet vigtigt, at Københavns Kommune imødekommer ældre borgeres ønsker i forhold til måltiderne, som borgerne (jo) selv betaler for. Hvis man ikke selv kan lave mad, og er afhængig af kommunen er det afgørende, at man selv har indflydelse på det man spiser, også selvom valget eventuelt indebærer en mere traditionel kost, der måske er udtryk for det man rigtig godt kan lide, og har været vant til at spise igennem et langt liv.

Ældrerådet mener, at mængden af kød i mange tilfælde kan reduceres, men det skal være muligt for den ældre borger at få kød, hvis det er dét, den ældre borger ønsker.

Økonomi

Hvis en øget andel af den mængde kød og fisk der anvendes skal være økologisk, forudsætter dette flere økonomiske midler. Ældrerådet skal i denne sammenhæng henvise til Sundheds- og Omsorgsudvalgets høringssvar af 18. juni 2019 vedrørende mad- og måltidsstrategien.

Ældrerådet står naturligvis til rådighed for yderligere drøftelse af høringssvaret.

Med venlig hilsen

Kirsten Nissen
Formand for Ældrerådet

Lise Helweg
Formand for Ældrerådets Omsorgsudvalg

B U P L

Hovedstaden

København 30.08.2019

Høringssvar på Københavns kommunes Mad- og måltidstrategi.

BUPL Hovedstaden takker for muligheden, for at afgive høringssvar på nærværende strategi, og har følgende kommentarer:

Overordnet set anser vi det som en sympatisk og vedkommende strategi for måltider i regi af Københavns Kommune.
Vi kunne godt ønske os en tættere kobling af måltidets muligheder til det pædagogiske virke. Det værende sig i daginstitutionerne, på skole og fritidsområdet og klubområdet.
Nedenfor er eksempler på koblinger mellem måltider og pædagogik, som med fordel kunne gives bedre vilkår eventuelt i forlængelse af en mad- og måltidsstrategi.

Medinddragelse af de mindste børn. Forskning viser at når små børn medinddrages i tilberedning, servering og andet omkring måltidet, stiger modet og interessen omkring maden hos de pågældende børn.

Flere undersøgelser peger på at trivsel og læringsmuligheder hos de større børn, kan have en tæt sammenhæng med manglende måltider, eksempelvis morgenmåltidet, som ikke alle børn får mulighed for hjemmefra, kan være afgørende for en god skoledag.
Der ligger desuden en mulighed i at åbne et nyt pædagogisk (måltids)rum før skoletid, hvor fx en pædagog fra klub eller fritidshjem kan samtale med nogle af de børn som kan være særligt udsatte.

Ligeledes er (pædagogiske) måltider i fritids- og ungdomsklubber noget, som kunne understøtte arbejdet med alle, samt i højere grad sårbare eller udsatte, børn og unge

Overordnet set ser vi positivt på prioriteringen af mad og måltider i strategien, men ønsker plads til at supplere med en pædagogisk vinkel.
Vi foreslår at institutioner og skoler med udgangspunkt i satsningen på mad og måltider i Københavns Kommune, får mulighed for at lave konkrete indsatser med afsæt i måltidet, uden at skulle skære på det øvrige pædagogiske arbejde.

Slutteligt, vil vi gerne opfordre til, at der i forbindelse med kortlægning og dokumentation af fx måltidsmærker, bør vælges simple modeller således at institutionerne, ikke pålægges yderligere administrativt arbejde.

3F København

3F København i samarbejde med Brancheklubben for Ansatte i Køkkener.
Høringssvar vedr. Københavns Kommunes Mad- og Måltidsstrategi

Kære Mikala Kreiser

Vi er meget glade for muligheden for at udtale os i forbindelse med udarbejdelsen af Københavns Kommunes Mad- og Måltidsstrategi.

Vi er i meget glade for udspillet, herunder de store ambitioner på det sociale område, på klimaområdet samt det store, generelle løft af måltidet og madkulturen i Københavns Kommunes køkkener via de fem indsatsmål.
Vi mener, at det er rigtigt at satse på efteruddannelse af køkkenpersonalet, som fremhævet i materialet, men også at det er vigtigt at sikre, at personalet fra starten har de faglige kvalifikationer der er nødvendige for at løfte opgaven. Derfor vil vi anbefale fortrinsvis at ansætte faglært personale i køkkenerne i institutionerne.

Vi mener også, at det er en forudsætning for politikkens succes, at der sikres et samarbejde på tværs af faggrupper, hvor de forskellige interessenters faglighed respekteres. De forskellige køkkenfaglige grupper (kokke, catere, diætister, ernæringsassistenter, smørrebrødsjomfruer m.m.) besidder forskellige kvalifikationer qua deres uddannelse, med forskellig fokus på madlavning, både sensorisk, ernæringsmæssigt og produktionsmæssigt. Vi mener, at man ved at styrke samarbejdet vil få det bedste fra alle faggrupper. Vi mener at dette bør prioriteres i efteruddannelse og opkvalificeringen af al køkkenpersonale, for eksempel i workshops og symposier, hvor medarbejderne kan mødes og udveksle erfaringer og holdninger til kost, ernæring og madlavningsteknikker.

Københavns Kommune har jo før gået forrest i kampen mod social dumping – 3F København anbefaler, at man også på dette område stiller krav til leverandører ift. Overenskomst og arbejdsforhold. Så smager maden også bedre ☺

Vi glæder os til at følge med i arbejdet, og stiller os gerne til rådighed i tilfælde af, at I skulle få brug for yderlige input.
3F København håber i al ydmyghed at blive inviteret som repræsentanter for medarbejderne i arbejdsgruppen for opfølgning og implementering.

Med venlig hilsen
På vegne af 3F København
Dzevad Ramic & Margrethe Martinsen

3F København
Peter Ipsens Allé 25
2400 København NV

Tlf. 70 300 999
Fax 70 300 998
Mail kobenhavn@3f.dk
Web www.3fkbh.dk

Åbningstider:
Mandag 09.00 - 15.00
Tirsdag 09.00 - 17.00
Onsdag 09.00 - 15.00
Torsdag 09.00 - 17.00
Fredag 09.00 - 14.00

Handicaprådet i Københavns Kommune

Den 3. september 2019

Handicaprådet
Handicaprådets Sekretariat
Bernstorffsgade 17, 5.
1592 København V
Tlf. 20 53 56 92
handicapraad@sof.kk.dk

Handicaprådets høringssvar til Københavns Kommunes Mad- og Måltidsstrategi

Handicaprådet takker for høringsmaterialet vedr. Københavns Kommunes Mad- og Måltidsstrategi. Overordnet set synes Handicaprådet, at det er en fin strategi med nogle fornuftige målsætninger for området.

Handicaprådet er særligt enige i målsætningen om at mad og måltider i Københavns Kommune skal bidrage til at mindske den sociale ulighed i sundhed. Dette er også i fin overensstemmelse med Københavns Kommunes Handicappolitik, hvori der er fokus på at løfte sundheden for borgere med handicap, som desværre generelt har et dårligere helbred end resten af befolkningen.

Handicaprådet finder det desuden positivt, at der er fokus på at skabe gode fysiske og sociale rammer om mad og måltider samt etablering af nye madfælleskaber. Handicaprådet vil gerne opfordre til, at der i implementeringen af strategien fokuseres på at tænke borgere med handicap ind i konkrete initiativer – således at strategien også bidrager til at løfte sundheden for borgere med handicap.

Handicaprådet står naturligvis til rådighed, såfremt der er spørgsmål, eller ønskes en yderligere drøftelse af ovenstående.

Med venlig hilsen

Janne Sander

Janne Sander
Formand for Handicaprådet i Københavns Kommune

Center for Socialpolitik og Udvikling
Socialforvaltningen

Høringssvar til Københavns Kommunes Mad- og Måltidsstrategi

29. august 2019

Sagsnr.
2019-0232463

Dokumentnr.
2019-0232463-2

Dialogforum på psykiatriområdet vil indledningsvist takke for det tilsendte materiale og muligheden for at kommentere på udkastet til Københavns Kommunes Mad- og Måltidsstrategi.

Dialogforum bifalder den overordnede vision i strategien og er særligt glad for, at der sættes fokus på bedre ernæring og sundhed hos københavnerne. Socialt udsatte borgere, herunder borger med psykiske lidelser, har i dag en dårligere sundhedstilstand end den øvrige befolkning, og mange af dem er enten fejl- eller underernærede. Derfor er det også positivt, at strategien også har fokus på de borgere, der bor botilbud eller institutioner i kommunen. Mange beboere her har især udfordringer med sundheden, og det er Dialogforums opfattelse, at mange i dag ikke får den nødvendige og rette kost.

Dialogforum vil i den forbindelse opfordre til, at der kommer fokus på, at sundhed og smag går hånd i hånd. Det er vigtigt, at der laves varieret kost, der falder i alles smag. Det er Dialogforums erfaring, at borgere med psykiske lidelser og andre udsatte borgere, ligesom den øvrige befolkning, har lyst til forskellige former for mad. Nogle kan lide gammeldags mad, mens andre er glad for takeaway. Det er vigtigt, at der på botilbud laves mad, der kan imødekomme alles behov.

Dialogforum er også glad for, at det af strategien fremgår, at mad så vidt som muligt skal produceres på botilbud og institutioner. Det er Dialogforums opfattelse, at produktionskøkkener på det enkelte botilbud har en afgørende betydning for hverdagen og fællesskabet på tilbuddet. At kunne deltage i fælles madlavning og dufte hjemmelavet mad giver den enkelte beboer stor livskvalitet. Derudover giver det personalet mulighed for at bruge madlavningen i det pædagogiske arbejde med at støtte borgerne i at blive mere selvstændige og selvhjulpne. Dialogforum vil dog påpege, at det er vigtigt at være opmærksom på anlægsloftets betydning for den fysiske udvikling af køkkener på botilbud og institutioner.

Dialogforum finder det også positivt, at der i strategien lægges op til, at der skal skabes gode fysiske og sociale rammer om mad og måltider samt god tid til nydelse, deltagelse og samvær på botilbud. Dialogforum har dog ganske svært ved at se, hvordan dette skal ske i praksis.

Hverdagen på de københavnske botilbud er i dag som følge af flere års store besparelser meget presset, og det er Dialogforums opfattelse, at der på mange tilbud mangler personale. Dialogforum har derfor meget

Center for Socialpolitik og Udvikling
CSU - Voksne og Udvikling

Bernstorffsgade 17
1577 København V

EAN nummer
5798009683052

vanskeligt ved at se, hvordan der i dag er tid og ressourcer til at skabe de gode fysiske og sociale rammer, som er målet i strategien. Det er Dialogforums vurdering, at det vil kræve, at der tilføres væsentlig flere midler til det socialpsykiatriske område.

På vegne af Dialogforums medlemmer

Eva Stokbro Jensen
Kontorchef, Center for Socialpolitik og Udvikling, Socialforvaltningen